

Bilag III.**Samfundet til Ædruelighedens Fremme.****Til Rigsdagens Folkething!**

For at erholde nogenlunde paalidelige Oplysninger om Befolkningens Standpunkt med Hensyn til Drickfældighedens Udbredelse i de forskjellige Eene af Landet, om dette Onde er i Tiltagende eller Aftagende, ved hvilke Aarsager og Forhold det fremmes, og hvilke Sygdomme derved foranlediges, har Professor L. Brandes bevirket, at der i Henhold til et af ham udarbejdet Schema, der fremsendtes gjennem Justitsministeriet, herom er indbenet Beretning fra Lægerne udenfor Hovedstaden. Disse Beretninger ere blevne bearbejdede, og et Uddrag deraf, affattet med den Diskretion, som er tilstaaet Lægerne, vil ved Foranstaltning af Samfundet til Ædruelighedens Fremme blive trykt og udgivet, men da der endnu vil hengaa nogen Tid, forinden dette Uddrag saaledes foreligger Offentligheden, og da et af Folkethinget nedsat Udvalg, behandler et privat Forslag, sigtende til at indskrænke Antallet af Brændevinsudsalg paa Landet, har Samfundets Bestyrelse troet, at det kunde have nogen Interesse for Thinget allerede nu at komme til Rundsab om, hvad der ved de indkomne Beretninger i denne Henseende er oplyst.

Af de indkomne Beretninger fremgaar det, at, som det var at vente, Udsalgsstedernes og Beværtningernes Antal staar i ligesremit Forhold til Drickfældigheden; og paa Landet, hvor disse Forhold bedre kunne overses, maa ifølge Erfaringen ethvert Udsalg eller Beværtningssted anses som et Centrum for Drickfældigheden, hvad enten de som Kroer og legale Udsalgssteder give Anledning til et jævnt Drikkeri eller, som Smugtroer, bevirke et mere temporært Fylberi og den deraf følgende Verusning.

Da Indskrænkning af Udsalgsstedernes Antal har en saa stor Betydning for Drickfældighedens Aftagen, henledes Opmærksomheden særlig paa en ny Klasse af Udsalgssteder, som synes at rumme store Farer, navnlig for Landbefolkningen, og om hvilke det antages, at de let ved Lovgivningsmagtens Hjælp kunne gjøres ufsadelige.

Der sigtes herved til de i de senere Aar rundt om paa Landet opstaaede Forbrugsforeninger. Det betvivles ikke, at disse gjøre Nytte ved at forskaffe Medlemmerne Levnetsmidler og Brugsgjenstande til Priser, der ere lavere end i Handelen, men desværre have mange af dem optaget Handelen med Spiritus og bairisk Æl, da Avancen herpaa er ganske betydelig, og Medlemmerne gjerne ville have Afgang til at erholde Spiritus.

Gjennem 3 Tyskater og 11 andre Læger er det udtalt, at Forbrugsforeningerne i Sjælland med Møen samt Volland og Falster rumme ikke ringe Farer, idet de fremme Drickfældigheden og ved at gjøres til Smugtroer blive meget uheldige Arnesteder for Drikkeriet, og om der end fra Nørrejylland (Weile Amt) kun foreligger en lignende Udtalelse, er det dog at befrygte, at disse Foreninger ville udbrede sig mere og mere, og at de, hvis det ikke forbydes dem at sælge Brændevin og bairisk Æl til deres Medlemmer, mægtig ville befordre Drickfældigheden blandt Landbefolkningen.

Det hører unegtelig til Lovgivningens vanskelige Opgaver at bekæmpe et saadant Samfundsonde som Drickfældighed, men medens Maineloven i hele sin Strengthed vistnok vil passe mindre vel for vort Foll, synes det dog rimeligt, at man i den norske Lovgivning vil finde Forbilleder, som uden Betænkning kunde toges til Følge her i Landet, saabel med Hensyn til de Afgifter, der erlægges af berusende Drikke selv, som med Hensyn til Forhandlingen af disse.

Saafremit derfor det nedsatte Udvalg ikke allerede har erhvervet fuldstændig og authentisk Oplysning om de i begge disse Henseender i Norge gjældende Bestemmelser, vilde mulig en Henvendelse til Regjeringen om at forskaffe saadanne Oplysninger kunne danne en heldig foreløbig Afslutning af dets Arbejde.